

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمایی از نقض حقوق بشر
در عرضه واکسن کرونا

بهار اخوان

سرشناسه: اخوان، بهار، ۱۳۶۶ - Akhavan, Bahar

عنوان و نام پدیدآور: نمایی از نقض حقوق بشر در عرضه واکسن کرونا/بهار اخوان؛ ایده و نظارت احمد بینا؛ ویراستاری ساناز گودرزی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موسسه صیانت از حقوق زنان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۵۲ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نقشه (رنگی)، نمودار (رنگی).

شابک: ۷-۲۹-۷۴۵۲-۶۲۲-۹۷۸-۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: کروناویروس‌ها -- ایران -- جنبه‌های حقوقی Coronavirus -- Legal aspects -- Iran

موضوع: کووید-۱۹ -- درمان -- همکاری‌های بین‌المللی

موضوع: COVID-۱۹ -- Treatment -- International cooperation Disease

موضوع: حقوق بشر -- ایران Human rights -- Iran

شناسه افزوده: بینا، احمد، ۱۳۴۰ Bina, Ahmad

رده بندی کنگره: K۳۵۷۰

رده بندی دیویی: ۳۴۶

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۳۵۲۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

انتشارات موسسه صیانت از حقوق زنان

تأرای مقام مسئول: سازمان ملل متحد

نمایی از نقض حقوق بشر در عرضه واکسن کرونا

ایده و نظارت: احمد بینا

جمع‌آوری: بهار اخوان

ویراستاری: ساناز گودرزی

صفحه‌آرایی و طراح جلد: عاطفه قشونی

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۰

قطع و تیراژ: وزیری، ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۲۹-۷۴۵۲-۶۲۲-۹۷۸

آدرس: خیابان کریم خان زند، خیابان شهید عضدی، پلاک ۴۱، طبقه اول

تلفن: ۸۸۹۰۰۸۳۷

شماره پیامک: ۳۰۰۴۳۴۳

فهرست

مقدمه ۵

بخش اول: نقض حقوق بشر در عرضه واکسن کرونا

- ۱- نقض حق سلامت و دسترسی به دارو ۹
- مصادیق نقض حق سلامت توسط کشورهای غربی ۱۱
- ۲- نقض حق حیات و کرامت انسانی ۱۵
- مصادیق نقض حق حیات توسط کشورهای غربی ۱۵
- ۳- نقض حق برابری و عدم تبعیض ۲۰
- مصادیق نقض حق برابری توسط کشورهای غربی ۲۱
- ۴- نقض حق دسترسی به اطلاعات آزاد (انتقال فناوری تولید واکسن) ۲۶
- مصادیق نقض حق دسترسی به اطلاعات آزاد ۲۶

بخش دوم: نقض حقوق مردم ایران

- در عرضه واکسن کرونا ۳۵
- نقض حق دسترسی مردم ایران به دارو ۳۷
- مصادیق نقض حقوق مردم ایران در عرضه واکسن ۳۷
- تست انسانی اولین واکسن کرونا ایرانی ۴۱
- جدول پروژه‌های فعال واکسن کرونای ایرانی ۴۲
- منابع ۴۷

مقدمه

از ۱۷ نوامبر ۲۰۱۹ میلادی زمانی که برای نخستین بار نام کووید-۱۹ شنیده شد، شاید کسی تصور نمی کرد که با گذشت بیش از یکسال از این تاریخ، چه فاجعه انسانی رقم خواهد خورد. شیوع افسارگسیخته این ویروس نه تنها جان افراد بشری را تهدید کرد؛ بلکه کشف و تضمین دستیابی سریع تر به واکسن این بیماری هزار چهره و نگرانی ها از توزیع عادلانه این واکسن میان کشورهای مختلف را به بزرگ ترین چالش حقوق بشری سال های اخیر تبدیل ساخت. در طی این بحران، صدها شرکت و ده ها کشور در سرتاسر جهان پروژه هایی را برای کشف و تولید واکسن کرونا آغاز کرده اند که خبر تولید واکسن هر روز از رسانه ها به گوش افکار عمومی جهان می رسد.

با توجه به نیاز جمعیت میلیاردي زمین به واکسیناسیون، حق برخورداری از واکسن یک حق بنیادین بشری تلقی شده که در پرتو حقوق مختلف انسانی مورد حمایت و تضمین قرار گرفته است. مبنای دسترسی همگان به واکسن کرونا را باید در مواد ۲۵ اعلامیه جهانی حقوق بشر، ماده ۶ میثاق حقوق مدنی و سیاسی و ماده ۱۲ میثاق حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یافت. این حق انسانی برای همه انسان ها صرف نظر از ملیت، عقیده، نژاد، رنگ و... در نظر گرفته شده و هر انسانی به صرف انسان بودن از آن بهره مند می شود. به منظور اجرای این تعهد لازم است، همه بازیگران در راستای تولید گسترده و دسترسی همگان به واکسن به صورت شفاف با روش های علمی و بدون محدودیت اقدام کنند. هر نوع اقدام تجاری به منظور کسب سود و هر نوع اعمال تحریم که دسترسی به واکسن را محدود کند و منجر به بیمار شدن انسان ها و افزایش مرگ و میر شود، از جمله مصادیق نقض اسناد بین المللی حقوق بشری تلقی خواهد شد. علی رغم اصول حقوق بشری مذکور، سیطره دولت های غربی بر منابع و دستیابی به واکسن (پیش تر از سایر کشورها) ابزار قدرتی برایشان فراهم آورده است که می توانند تعیین کنند، «چه کسی زنده بماند و چه کسی بمیرد»؛ به طوری که همه امور از انحصار تولید و خرید واکسن تا توزیع نابرابر آن به عنوان حق کشورهای غربی تلقی شده است. گزارش پیش رو می کوشد، پرده را از روی واقعیت حقوق بشر کشورهای غربی بردارد و نشان دهد با جهانی بیش از پیش بی اخلاق مواجهیم که در آن افراد بشری از جایگاهی برابر برخوردار نیستند.